

ivàlua

JORNADA INTERNACIONAL

“L’efectivitat de les Polítiques Actives d’Ocupació a debat”

Actes i jornades

DOSSIER DE PREMSA
Barcelona, 09/12/2014
ivàlua

ÍNDEX

CONCEPTE	PÀG.
1. IVÀLUA	3
a) Per què és important avaluar?	3
b) Beneficis de l'avaluació	4
2. PALAU MACAYA DE L'OBRA SOCIAL "LA CAIXA"	5
a) El gran "think tank"	5
b) Breu història	5
3. LA JORNADA	6
a) Context	6
b) Objectius	6
c) Públic Objectiu	6
4. PONENTS I RESUM PONÈNCIES	7
a) Primera Taula Rodona	7
<i>Marcel Jansen</i>	
<i>Jochen Kluve</i>	
b) Segona Taula Rodona	8
<i>Dan Finn</i>	
<i>Miquel Àngel Alegre</i>	
c) Tercera Taula Rodona	9
<i>Florentino Felgueroso</i>	
<i>Sara de la Rica</i>	
d) Quarta Taula Rodona	10
<i>Steffen Künn</i>	
<i>Alexander Spermann</i>	
5. PROGRAMA	11

1. IVÀLUA

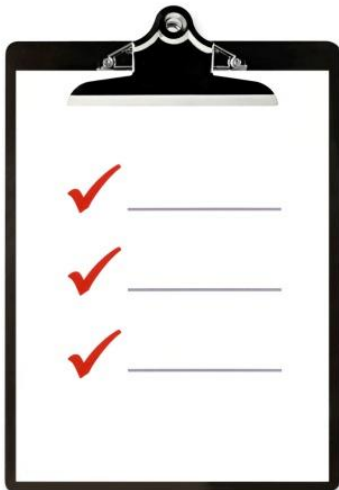
Ivàlua (www.ivalua.cat) és un **consorci públic** que té per missió la promoció de l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya. Formen part del consorci les administracions autonòmica i local, les universitats catalanes i els agents socials:

- ✓ La Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Economia i Coneixement
- ✓ La Diputació de Barcelona
- ✓ La Universitat Pompeu Fabra
- ✓ La Fundació Jaume Bofill
- ✓ El Consell Interuniversitari de Catalunya
- ✓ El Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya
- ✓ L'Institut es va constituir formalment l'any 2006, i va iniciar les seves activitats l'any 2008.

Ivàlua promou l'avaluació com un procés dinàmic orientat a generar evidències sobre l'efectivitat de les polítiques i programes públics, que serveixin de base per a la innovació i la millora continuada. Així, es tracta d'aconseguir que l'avaluació s'incorpori a l'actuació habitual de les administracions públiques i d'entitats del tercer sector. I, que aquesta avaluació es realitzi de forma sistemàtica i rigorosa i que els seus resultats s'utilitzin de forma efectiva i verificable, per part dels càrrecs electes, directius i gestors dels programes.

“Les avaluacions han de contribuir al debat públic sobre les solucions més efectives i eficients pels problemes socials”.

a) Per què és important avaluar?

És important avaluar per **generar coneixement útil** per a la presa de decisions sobre el funcionament i resultats de les polítiques públiques. També és necessari **millorar l'eficàcia de l'acció de govern i del tercer sector social**, promovent dissenys de polítiques i programes de més qualitat i el seguiment sistemàtic dels seus resultats i impactes.

Així mateix, Ivàlua aposta per millorar l'eficiència de l'acció de govern i del tercer sector social, mitjançant la mesura sistemàtica de la **relació entre recursos i resultats** de polítiques i programes. I, finalment, l'entitat recorda que avaluar facilita el **rendiment de comptes del sector públic i del tercer sector** envers la ciutadania.

b) Beneficis de l'avaluació

Pels responsables del sector públic i tercer sector

L'avaluació permet millorar la qualitat de polítiques i programes perquè posa a disposició dels seus responsables informació rigorosa sobre:

- ✓ Els problemes socials que fan necessària una intervenció.
- ✓ Les diferents alternatives que es poden prendre en consideració a l'hora d'abordar diferents programes i polítiques. Quina alternativa és millor?
- ✓ La bondat del disseny estratègic i operatiu de les actuacions que es posin en marxa.
- ✓ El funcionament, resultats i possibles desviacions en la provisió de serveis o l'execució de les actuacions en curs.
- ✓ El grau de cobertura amb relació a la població diana prevista.
- ✓ Els efectes o impactes atribuïbles a la política o programa.
- ✓ La relació entre els efectes o impactes assolits i els recursos emprats.

Per a la ciutadania

La difusió dels resultats de l'avaluació permet una més gran transparència en l'acció de govern i una major responsabilització i rendiment de comptes per part dels poders públics davant la ciutadania.

Permet, d'aquesta manera, una participació informada de la ciutadania en els afers públics.

2. PALAU MACAYA DE L'OBRA SOCIAL "LA CAIXA"

a) El gran "think tank"

L'acte es presenta al **Palau Macaya** de l'Obra Social "la Caixa". Amb més de 100 anys d'història, el Palau Macaya, dissenyat per l'arquitecte **Josep Puig i Cadafalch**, és un dels emblemes arquitectònics modernistes de la ciutat de Barcelona. Des de l'any 1947, el Palau ha estat estretament vinculat a l'expansió de l'Obra Social "la Caixa", acollint primer l'Institut Educatiu de Sordmuts i de Cecs i, amb posterioritat, el Centre Cultural de la Fundació "la Caixa", precedent dels centres CaixaForum.

Actualment, pretén erigir-se com a centre de pensament i reflexió per al món professional i acadèmic i ser un espai de referència en la generació de diàleg, sense abandonar el seu compromís social i mediambiental. Tot un **think tank** que acull gran nombre d'actes i aconsegueix integrar una conversa evolutiva i inclusiva.

b) Breu història

Amb més de 100 anys d'història, el Palau Macaya de l'Obra Social "la Caixa" és un dels emblemes arquitectònics modernistes de la ciutat de Barcelona. Des de l'any 1947, el Palau ha estat estretament vinculat a l'expansió de l'Obra Social "la Caixa", acollint primer l'Institut Educatiu de Sordmuts i de Cecs i, amb posterioritat, el Centre Cultural de la Fundació "la Caixa", precedent dels centres CaixaForum. Actualment, el Palau Macaya de l'Obra Social "la Caixa" pretén erigir-se com a centre de pensament i reflexió per al món professional i acadèmic i ser un espai de referència en la generació de diàleg.

3. LA JORNADA

a) Context

L'actual crisi econòmica ha comportat un increment de l'atur fins a quotes difícilment sostenibles. Davant aquesta problemàtica que genera costos econòmics i socials de primera magnitud, els governs europeus miren de posar-hi remei, mitjançant iniciatives de naturalesa diversa. Per una banda, a nivell macroeconòmic, actuant sobre els factors institucionals que poden condicionar el funcionament del mercat de treball. I, d'altra banda, a nivell microeconòmic, posant en marxa polítiques actives d'ocupació (PAO), com ara la formació ocupacional i l'assessorament per a la recerca de feina, amb el propòsit d'incrementar la inserció laboral dels aturats, una difícil tasca que genera problemes entre els governs.

Tanmateix, malgrat els recursos que s'hi destinen, Ivàlua planteja l'interrogant sobre si aquestes polítiques aconsegueixen o no el seu objectiu, de si s'han de fer per a qualsevol dels col·lectius d'aturats i si això passa a tots els països.

És per això que la Jornada Internacional "L'efectivitat de les Polítiques Actives d'Ocupació a Debat" es presenta com una oportunitat per donar resposta a aquests interrogants a través de les contribucions d'experts nacionals i internacionals, especialment d'àmbit europeu, amb el propòsit de millorar el disseny de les PAO que es duen a terme al nostre país.

A més, atès que l'avaluació d'aquestes polítiques ha estat molt limitada a casa nostra, la Jornada també vol analitzar la seva aplicació presentant experiències d'altres països on l'avaluació ha tingut un paper protagonista i un recorregut molt més ampli.

b) Objectius

Durant la jornada organitzada per Ivàlua, es pretén posar sobre la taula l'efectivitat d'aquelles polítiques d'ocupació que s'han activat al nostre país, des del nostre govern. Aquest objectiu s'assolirà utilitzant exemples d'altres països, sobretot de la resta d'Europa, des d'un punt de vista econòmic i sense oblidar la necessitat d'avaluar, per tal que es puguin dissenyar nous plans de treball que incloguin l'esperit de l'avaluació des del seu inici: des de la programació de les polítiques. La Jornada, definida en taules rodones de debat, permet un diàleg obert i reflexiu i ajuda a la posada en marxa de nous plans de treball, des d'una mirada constructiva.

c) Públic Objectiu

La Jornada Internacional s'adreça a participants provinents del sector públic autonòmic i local, tècnics i gestors de les administracions locals, investigadors del món acadèmic i agents socials. D'aquesta manera, es posaran en contacte avaluadors i professionals de l'administració i entitats, especialitzats en polítiques actives d'ocupació.

4. PONENTS I RESUM PONÈNCIES

a) PRIMERA TAULA RODONA: El context general de les PAO

RESUM: Aquesta taula ha parlat sobre el context general en el qual s'emmarquen les PAO, amb dues ponències que han posat sobre la taula els problemes del mercat de treball i el paper de les PAO i també l'efectivitat de les mateixes, des d'una panoràmica internacional. Marcel Jansen (Universidad Autónoma de Madrid) ha abordat els problemes del mercat de treball espanyol, emfatitzant amb la resta de països europeus, així com el paper que segons la seva experiència, han de jugar les PAO. Així mateix, Jansen introdueix reflexions sobre la poca evidència que existeix entorn l'efectivitat de les PAO i la necessitat d'aquestes d'avaluar abans d'actuar.

Jochen Kluge (Humboldt Universität –Barlín), per la seva banda, ha parlat sobre l'efectivitat de les PAO, des de la seva experiència, i amb un punt de vista mundial. Kluge ha presentat un informe, per primera vegada al nostre país, sobre l'efectivitat de les polítiques actives sobre ocupació.

Moderador: Jaume García (UPF)

Ponents:

MARCEL JANSEN és professor titular a la Universidad Autónoma de Madrid i investigador de Fedea. És expert en economia laboral i és un dels promotors del *Manifiesto de los 100* i col·laborador del blog Nada es Gratis. Marcel Jansen és autor de diversos estudis sobre atur juvenil i ha estat consultor del Banc Mundial, l'OCDE, la Comissió Europea i el Banc Interamericà de Desenvolupament en assumptes com la negociació laboral, dualitat i atur juvenil.

JOCHEN KLUGE és catedràtic d'economia laboral empírica a la Humboldt-Universität de Berlín. Des de 2007, també és cap de l'oficina berlinesa de l'Institut de Recerca Econòmica de Renània-Westfàlia (RWI), un laboratori d'idees de caire econòmic. Anteriorment, ha estat cap de la unitat de mercats d'ocupació la RWI. Entre 2001 i 2003 ha treballat com a professor i investigador postdoctoral al Departament d'Economia de la UC Berkeley. Jochen Kluge ha estudiat Economia a Heidelberg, Amsterdam i Dublín, i va obtenir el seu doctorat a la Universität de Heidelberg. Ha treballat en l'avaluació de programes actius en el mercat d'ocupació, particularment en els programes pensats per la gent jove, així com altres aspectes de la política d'ocupació i qüestions metodològiques en l'avaluació d'impacte. Jochen Kluge ha col·laborat en projectes i com a consultor amb el Banc Mundial, el Banc Interamericà de Desenvolupament, l'Agència Alemanya per a la Cooperació Internacional (GIZ), la Comissió Europea, el Govern federal alemany entre d'altres. El seu treball ha estat publicat en revistes acadèmiques com *Economic Journal*, *Labour Economics*, *Journal of the Royal Statistical Society (Series A)*, *Journal of Applied Econometrics*, i *Economic Policy* entre d'altres.

b) SEGONA TAULA RODONA: Noves tendències en la provisió de les PAO

RESUM: Aquesta segona taula ha comptat amb la presentació de Dan Finn (Centre Economic and Social Inclusion – Londres), qui ha explicat l'externalització de les polítiques actives d'ocupació, fent ús de la comparativa d'experiències diferents. En aquest sentit Finn ha explicat l'evolució dels mercats laborals a Austràlia, EUA, Holanda, Regne Unit i Alemanya, tot explicant models de contractes laborals que s'apliquen a diferents països. També ha exposat la necessitat de que tant a Espanya com a Catalunya el Govern es plantegi quines polítiques actives d'ocupació s'estan portant a terme, per tal de millorar-ne la seva efectivitat, posant en pràctica altres models que han funcionat a nivell mundial.

Així mateix, Miquel Àngel Alegre (analista d'Ivàlua), durant la seva ponència ha parlat sobre l'orientació i recerca de feina, des del punt de vista de la seva efectivitat i del què sabem sobre la mateixa. Alegre ha posat de manifest la necessitat d'avaluar des del principi de la programació d'una PAO, amb l'objectiu de millorar-ne els seus resultats o el que és el mateix: activar polítiques d'ocupació basades en l'evidència.

Moderador: Lorenzo di Pietro (Barcelona Activa)

Ponents:

DAN FINN és catedràtic d'inclusió social a la Universitat de Portsmouth i director adjunt del Centre per a la Inclusió Econòmica i Social. Ha realitzat tasques de recerca i ha publicat nombrosos articles sobre temes vinculats amb el disseny i implementació de programes relacionats amb el mercat de treball i amb bonificacions per a persones en edat de treballar. També ha estudiat la reforma de serveis d'ocupació pública, polítiques d'activació i la implementació d'estratègies welfare to work (un conjunt de programes i polítiques que intenten combatre la desocupació). Ha enfocat els seus últims estudis en l'anàlisi comparatiu de la contractació de serveis d'ocupació i la descentralització de les polítiques welfare to work. Ha treballat assessorant comitès de parlamentaris britànics i ha realitzat tasques de recerca/consultoria per entitats com el Banc Mundial, la Comissió Europea, l'OCDE i altres agències internacionals. Ha col·laborat també amb entitats britàniques com la Fundació Joseph Rowntree i el Departament de Treball i Pensions.

MIQUEL ÀNGEL ALEGRE és doctor en Sociologia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Abans d'incorporar-se a Ivàlua (2012) va ser investigador Ramón y Cajal a l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP, UAB), on va dirigir el Grup de Recerca en Educació i Equitat. Com a analista d'Ivàlua, participa en l'avaluació de polítiques laborals i educatives. És responsable de l'àrea de R+D+i de l'Institut, i col·labora en la seva activitat formadora.

c) TERCERA TAULA RODONA: Assignatures pendents, la reforma de la formació ocupacional i la inserció dels aturats amb més edat

RESUM: Florentino Felgueroso (Universidad de Oviedo) durant la seva ponència ha parlat sobre el paper que haurien de jugar les PAO que intenten millorar el capital humà dels aturats, i ha posat d'exemple la formació ocupacional. Felgueroso ha obert el debat sobre la situació a Espanya d'aquest tipus d'intervencions i ha comparat aquesta amb les pràctiques d'altres països. D'altra banda, també ha fet incís sobre la feina que es fa al nostre país sobre l'anàlisi de l'efectivitat d'aquestes polítiques, tot posant d'exemple algunes d'intervencions on l'efectivitat s'ha valorat rigorosament.

D'altra banda, Sara de la Rica (Universidad del País Vasco) ha centrat la seva intervenció explicant el paper que haurien de jugar les PAO que estan relacionades amb els aturats de més de 45 anys, un col·lectiu amb especials dificultats de recol·locació. De la Rica ha explicat la situació a Espanya i l'ha comparat amb pràctiques d'altres països. En aquest sentit, a Espanya durant el 2014 "s'han registrat un total de 5.430.000 persones en atur (tres vegades més que abans de la crisi)". Del total d'aturats, 1.787.300 són persones majors de 45 anys, el que suposa un 32%. De La Rica també ha alertat que el nombre d'aturats majors de 45 anys s'ha multiplicat per quatre durant la crisi. Aquesta situació per la catedràtica en economia, posa en relleu que els programes sobre ocupació que s'engeguin en aquest subsector estiguin basats en l'evidència, per tal de constituir un bé social real que ajudi a baixar aquest alt índex d'atur.

Moderador: Raúl Ramos (Universitat de Barcelona)

Ponents:

FLORENTINO FELGUEROSO és investigador associat de Fedea. Els seus camps principals de recerca són el funcionament dels mercats de treball i les institucions laborals, les polítiques d'ocupació i l'educació. Ha estat professor de la Universidad de Oviedo, investigador afiliat del CEPR i Centra, així com consultor com a expert en temes laborals i educatius per a la Comissió Europea, la OIT, l'OCDE i el Banc de Desenvolupament Interamericà.

SARA DE LA RICA és catedràtica en Economia per la Universidad del País Vasco. Dirigeix a més la Càtedra de Recerca "Fuentes Quintana" del Banco de Espanya - FEDEA des de 2007. És també investigadora associada en altres centres de Recerca Europeus, com CReAM, situat a Londres i HISSA, situat a Bonn. És coeditora de la revista acadèmica HISSA Journal of European Studies des de 2012. El seu camp de recerca se centra en l'anàlisi econòmica del mercat de treball i les seves publicacions científiques més rellevants abasten temes de gènere, immigració i institucions del mercat laboral. Els seus articles han estat publicats en nombroses revistes acadèmiques internacionals de prestigi, la llista completa del qual pot obtenir-se a la seva pàgina web personal: www.saradelarica.com.

d) QUARTA TAULA RODONA: Dades, dades, dades!

RESUM: Un dels requisits fonamentals per poder avaluar adequadament l'efectivitat de les PAO és disposar de bones dades. En aquest sentit, resulta especialment rellevant l'experiència d'Alemanya, que ha fet un esforç molt notable en els darrers 10 anys per posar al servei dels recercadors les diverses fonts d'informació que permeten realitzar avaluacions de qualitat: d'una banda, els registres de la Seguretat Social per identificar les trajectòries laborals i, de l'altra, les bases de dades administratives que contenen informació sobre els aturats, les seves característiques socio-demogràfiques, així com llur participació en les diverses PAO disponibles a Alemanya. El Dr Steffen Künn (IZA-Institute for the Study Of Labour-Bonn, Alemanya), que com a investigador de l'IZA ha viscut de ben a prop la generació d'aquestes fonts d'informació al servei de la recerca, ha explicat els detalls d'aquest procés.

D'altra banda, l'avaluació de les PAO només haurà resultat reeixida si, finalment, els resultats que se'n deriven acaben incidint sobre la presa de decisions de polítics i tècnics, tant pel que fa al disseny de noves polítiques com a la reorientació de les ja existents. En aquest sentit, l'experiència d'Alemanya resulta especialment rellevant, ja que la influència de la recerca sobre la presa de decisions en l'àmbit de la política laboral ha estat força superior a la d'altres països del nostre entorn. Alexander Spemann (IZA-Institute for the Study of Labour – Bonn, Alemanya), a més de mostrar aquesta interacció entre el món de la recerca i el de la política en el cas Alemanya, ha explicat també "IZA World of Labour", una iniciativa internacional que justament pretén impulsar el desenvolupament de polítiques laborals basades en l'evidència.

Moderador: Frederic Udina (Idescat)

Ponències:

STEFFEN KÜNN va estudiar economia a la Free University Berlin (Alemanya) i a la Loughborough University (Regne Unit). Va obtenir un Màster el mes d'abril de 2008. Posteriorment, va començar els seus estudis de doctorat en Economia, i l'any 2012 es va doctorar a la Universitat de Potsdam. Els seus principals camps de recerca inclouen l'economia laboral aplicada i en particular, l'avaluació de la política del mercat d'ocupació. A més de l'avaluació de programes tradicionals de les polítiques actives d'ocupació (com bonificacions salarials per a promocionar l'ocupació, la formació ...), té un interès especial en l'efectivitat de programes que fomenten l'autoocupació entre els aturats.

Actualment és l'investigador titular i subdirector de l'àrea de programes d' "Avaluació" a l'IZA.

ALEXANDER SPERMANN és director de la política laboral d'Alemanya a l'Institut dels Estudis del Treball (IZA) a Bonn. Ha estat un Privatdozent (professor adjunt) a la Universitat de Freiburg des del 1999. Ha estat director de Randstad Alemanya (2007-2014), cap del Departament de Mercat laboral, Recursos Humans i Política Social al centre europeu de recerca econòmica (ZEW) a Mannheim (2002-2007). És propietari d'una petita empresa de consultoria científica que es diu "Economic R & C" a Munich (1999-2002). Va estudiar economia a les universitats de Passau i de Freiburg (Diploma 1988) i es va doctorar a la Universitat de Freiburg al 1992.

5. PROGRAMA

Hora	Sessió	Ponents
09:00h-09:30h		Registre de participants
09:30h-10:00h	Sessió d'obertura	<p>Frederic Udina, president de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques</p> <p>Hbl. Sr. Felip Puig, conseller d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Àngel Font, director corporatiu de Persones i Estratègia de la Fundació Bancària "la Caixa".</p>
10:00h-11:15h	Primera taula rodona: El context general de les PAO	<p>Moderador: Jaume García (UPF)</p> <p>Ponències:</p> <ul style="list-style-type: none"> Els problemes del mercat de treball i el paper de les PAO: Spain is diferent? <ul style="list-style-type: none"> Marcel Jansen, Universidad Autónoma de Madrid L'efectivitat de les PAO: una panoràmica internacional <ul style="list-style-type: none"> Jochen Kluge, Humboldt Universität (Berlin, Alemanya)
11:15h-11:45h	Pausa – cafè	
11:45h-13:00h	Segona taula rodona: Noves tendències en la provisió de les PAO	<p>Moderador: Lorenzo di Pietro (Barcelona Activa)</p> <p>Ponències:</p> <ul style="list-style-type: none"> L'externalització de les polítiques actives d'ocupació: l'experiència comparada <ul style="list-style-type: none"> Dan Finn, Centre for Economic and Social Inclusion (Londres, Regne Unit) Els serveis d'orientació i recerca de feina: què en sabem de la seva efectivitat? <ul style="list-style-type: none"> Miquel Àngel Alegre, Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua)
13:00h-14:15h	Pausa – Dinar	
14:15h-15:30h	Tercera taula rodona: Assinatures pendents: la reforma de la formació ocupacional i la inserció dels aturats de més edat	<p>Moderador: Raúl Ramos (Universitat de Barcelona)</p> <p>Ponències:</p> <ul style="list-style-type: none"> La formació per aturats: l'evidència internacional i la situació a Espanya <ul style="list-style-type: none"> Florentino Felgueroso, Universidad de Oviedo Quins programes funcionen per als aturats de més edat? <ul style="list-style-type: none"> Sara de la Rica, Universidad del País Vasco

Hora	Sessió	Ponents
15:30 h – 16:45h	Quarta taula rodona: Dades, dades, dades!	<p>Moderador: Frederic Udina (Idescat)</p> <p>Ponències:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'ús dels registres administratius per avaluar les PAO: l'experiència alemanya <ul style="list-style-type: none"> - Steffen Künn, IZA – Institute for the Study of Labour (Bonn, Alemanya) • Polítiques actives d'ocupació basades en l'evidència: el cas d'Alemanya i l'IZA World of Labour <ul style="list-style-type: none"> - Alexander Spermann, IZA – Institute for the Study of Labour (Germany)
16:45h – 17:00h	Conclusions i cloenda	

Per a més informació i gestió d' entrevistes:

Gabinet de Premsa d'IVÀLUA

Esther Lopera – 685.99.04.60 elopera@la-chincheta.com

Yolanda Bravo – 685.51.24.76 ybravo@la-chincheta.com

Sílvia Rodríguez – 691.35.85.24 srodriguez@la-chincheta.com